

Cvičenie 12 a 13: Mohutnosti

- **Úloha 1.** Ktoré z množín $\mathbb{Z}$, $\mathbb{N} \times \mathbb{N}$, $\mathbb{Q}$ a $\mathbb{R}$ sú spočítateľné?
- **Úloha 2.** Je množina všetkých konečných postupností nul a jednotiek spočítateľná? Ak áno, nájdite bijekciu do $\mathbb{N}$.
- **Úloha 3.** Je množina všetkých slov (teda konečných postupností) pozostávajúcich z malých písmen anglickej abecedy spočítateľná? Ak áno, nájdite bijekciu do $\mathbb{N}$.
- **Úloha 4.** Rozhodnite, či nasledovné množiny sú spočítateľné. Je ich mohutnosť rovná mohutnosti $\mathbb{N}$ alebo $\mathbb{R}$?
- a) množina konečných podmnožín prirodzených čísel
  - b) $\mathcal{P}(\mathbb{N})$
  - c) množina konečných postupností prirodzených čísel ($\mathbb{N}^*$)
  - d) množina nekonečných postupností prirodzených čísel ($\mathbb{N}^{\mathbb{N}}$)
  - e) množina všetkých nekonečných nerastúcich postupností prirodzených čísel [Riešenie]
  - f) množina všetkých nekonečných neklesajúcich postupností prirodzených čísel [Riešenie]
  - g) množina algebraických čísel, teda takých čísel, ktoré sú koreňmi nejakého mnohočlena s celočíselnými koeficientmi (napr. $4/17$, $\sqrt{2}$, i)
  - h) množina všetkých injekcií $\mathbb{N} \rightarrow \mathbb{N}$
  - i) množina všetkých surjekcií $\mathbb{N} \rightarrow \mathbb{N}$
  - j) množina všetkých bijekcií $\mathbb{N} \rightarrow \mathbb{N}$
  - k) množina všetkých involúcií $\mathbb{N} \rightarrow \mathbb{N}$ (involúcia je také zobrazenie f , pre ktoré platí $f \circ f = id$).
  - l) Ľubovoľná množina navzájom disjunktných otvorených intervalov
  - m) Ľubovoľná množina navzájom disjunktných gúľ v priestore
- **Úloha 5.** Sú nasledovné množiny spočítateľné?
- a) množina všetkých programov C++
  - b) množina všetkých problémov v informatike (v tejto úlohe si treba nejako rozumne definovať, čo je to problém)
- **Úloha 6.** Vieme do počítača uložiť hocjaké reálne číslo? Predpokladajte, že počítač má ľubovoľne veľkú, avšak konečnú pamäť. (Napr. za týchto predpokladov vieme uložiť ľubovoľné prirodzené číslo napr. do premennej typu `string`. Premenné typov `int` či `double` však majú obmedzený rozsah a nevieme do nich ani ukladať iracionálne čísla.)
- **Úloha 7.** Porovnajte mohutnosti nasledovných množín:
- a) $\mathbb{C}$ a $\mathbb{R}$
  - b) $\mathbb{R}$ a $\mathbb{R}^{\mathbb{R}}$ (množina funkcií $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$)
  - c) $\mathcal{P}(\mathbb{R})$ a $\mathbb{R}^{\mathbb{R}}$

- d) množina všetkých rastúcich funkcií $\mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ a množina všetkých klesajúcich funkcií $\mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$
e) (*) množina všetkých rastúcich funkcií $\mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ a $\mathcal{P}(\mathbb{R})$

Úloha 8. Dokážte, že kardinálnych čísel je nekonečne veľa

Úloha 9. Dokážte, že množina je nekonečná vtedy a len vtedy, ked' je ekvivalentná niektoej svojej vlastnej podmnožine.